

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Ewa Śliwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 maja 2025 r.,
w sprawie **R. G.** oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w zw.
z art. 178a § 4 k.k.,
skargi wniesionej przez Prokuratora Okręgowego w Szczecinie,
od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 27 stycznia 2025 r., sygn. akt IV Ka 352/24,
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Stargardzie
z dnia 16 listopada 2023 r., sygn. akt II K 120/23, i przekazującego sprawę do
ponownego rozpoznania,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

Marek Pietruszyński Małgorzata Gierszon Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Stargardzie wyrokiem z dnia 16 listopada 2023 r., sygn. akt II K 120/23, uznał oskarżonego R. G. za winnego tego, że:

„w dniu 29 grudnia 2022 r. około godziny 13:50 w miejscowości C., gm. I., kierował samochodem osobowym marki R. o nr. rej. [...], znajdując się pod wpływem środka psychotropowego w postaci amfetaminy w stężeniu 66,17 ng/ml, przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w C., sygn. akt II K [...]/20, za który Sąd orzekł zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkiego rodzaju w ruchu lądowym na okres 3 lat, obowiązujący od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia 28 stycznia 2024 roku”,

tj. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k., za które wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I). Ponadto Sąd I instancji na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (pkt II), a na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (pkt III).

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego, w której zarzucono szczegółowo opisane naruszenie art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., a ponadto rażącą niewspółmierność kary i środka karnego, Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 27 stycznia 2025 r., sygn. akt IV Ka 352/24, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Stargardzie.

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego wniósł Prokurator Okręgowy w Szczecinie, zaskarżając go w całości, zarzucając:

„obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k., poprzez błędne przyjęcie, że zachodzi potrzeba uchylenia wyroku w całości, mimo że wadą, o jakiej mowa w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., dotknięta była wyłącznie część wyroku dotycząca orzeczonego przez Sąd I instancji świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, w związku z czym wystarczające było uchylenie zaskarżonego wyroku jedynie w tej części”.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę obrońca oskarżonego wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga zasługiwała na uwzględnienie ze względu na jej zasadność.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania przysługuje wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Oznacza to, że zasadność skargi może wynikać z zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, braku konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości lub naruszenia przez sąd odwoławczy reguły *ne peius*, o której mowa w art. 454 § 1 k.p.k.

W przedmiotowej sprawie powodem uchylenia przez Sąd odwoławczy wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania było stwierdzenie wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., tj. sprzeczności w treści orzeczenia, uniemożliwiającej jego wykonanie. Sąd odwoławczy dostrzegł, że: „Sąd I instancji dokonał nieprawidłowego zredagowania zaskarżonego orzeczenia, a to poprzez rozbieżne określenie w części dyspozytywnej wyroku wysokości świadczenia pieniężnego w zapisie cyfrowym oraz słownym. Taki stan prowadzi do powstania wewnętrznej sprzeczności wyroku, która to stoi na przeszkodzie jego wykonaniu, który to błąd z kolei implikował stwierdzenie zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.” (pkt 5.3.1.1.1 uzasadnienia).

Nie ulega wątpliwości, że rozbieżność w cyfrowym i słownym zapisie wysokości świadczenia pieniężnego nie tylko narusza wynikający z art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. obowiązek redagowania orzeczenia w sposób jednoznaczny i zrozumiały, ale przede wszystkim odzwierciedla wewnętrzną sprzeczność wyroku uniemożliwiającą jego wykonanie (por. np. wyrok SN z dnia 23 maja 2017 r., sygn. akt III KK 186/17).

W sprawie rzeczywiście Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne „w kwocie 10.000 (pięciu tysięcy złotych)”, a zatem wewnętrznie sprzecznie. Rzecz jednak w tym, że wspomnianą wadliwością dotknięty

był nie cały wyrok, a jedynie punkt III tego wyroku. Bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. może dotyczyć każdego pojedynczego rozstrzygnięcia zawartego w wyroku. Uchylenie orzeczenia z powodu tego uchybienia powinno nastąpić zatem tylko w tej części przedmiotowej, której to uchybienie dotyczy (zob. D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, Warszawa 2025, teza 12 do art. 439; zob. również wyrok SN z dnia 23 listopada 2005 r., sygn. akt IV KK 390/05).

W rezultacie bezwzględna przyczyna odwoławcza w sprawie zaistniała jedynie w przypadku punktu III wyroku, a pozostała część (pkt I i II wyroku) pozostawała niewadliwa. Innymi słowy, tylko część wyroku dotycząca orzeczenia obowiązku świadczenia pieniężnego, była niemożliwa do wykonania. Mając powyższe na uwadze, a także okoliczność, że w obecnym stanie prawnym wydanie wyroku kasatoryjnego przez Sąd odwoławczy stanowi wyjątek, Sąd odwoławczy powinien uchylić wyrok w części dotyczącej orzeczenia o świadczeniu pieniężnym i w tym zakresie sprawę oskarżonego przekazać Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W pozostałym zaś zakresie Sąd odwoławczy powinien dokonać kontroli instancyjnej zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k., a następnie wydać odpowiednie orzeczenie działając na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd odwoławczy uczyni zadość treści art. 437 § 2 k.p.k., a przesłankę bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. wyłoży wąsko, tj. w odniesieniu do tej części przedmiotowej, której to uchybienie dotyczy.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]

Marek Pietruszyński Małgorzata Gierszon Barbara Skoczowska